

ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

ΠΕ 01: ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΠΕ 03: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

ΠΕ 04: ΦΥΣΙΚΩΝ, ΧΗΜΙΚΩΝ, ΒΙΟΛΟΓΩΝ, ΓΕΩΓΡΑΦΩΝ

ΠΕ 10: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Σύμφωνα με τον Ρουσσώ ο άνθρωπος γεννιέται καλός, αλλά διαστρεβλώνεται και αλλοιώνεται κάτω από την επίδραση της κοινωνίας. Συμφωνείτε με την άποψή του;

- α) Συμφωνώ, γιατί πράγματι ο νέος άνθρωπος έρχεται στον κόσμο χωρίς να έχει δεχθεί οποιαδήποτε αρνητικά ερεθίσματα
- β) Διαφωνώ, γιατί ο νέος άνθρωπος δεν γεννιέται ούτε καλός ούτε κακός, αλλά διαμορφώνεται στη συνέχεια σε καλό ή κακό
- γ) Διαφωνώ, γιατί η αγωγή δεν παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και του χαρακτήρα του νέου ανθρώπου
- Δ) Διαφωνώ, γιατί οι κληρονομικές προδιαθέσεις είναι δυνατόν να παίζουν ένα σχετικό ρόλο, αλλά το περιβάλλον και η αγωγή μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και του χαρακτήρα του

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Διαμόρφωση προσωπικότητας, ερεθίσματα, αγωγή, κληρονομικότητα, περιβάλλον

• **Σύντομος προσανατολισμός:**

Ο Ρουσσώ, ως εμπειροκράτης, πιστεύει ότι το περιβάλλον παίζει απόλυτο και καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του ανθρώπου. Ωστόσο υποστηρίζεται, από πολλές άλλες πλευρές, ότι οι κληρονομικές προδιαθέσεις παίζουν σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση της προσωπικότητας.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο νέος άνθρωπος έρχεται στον κόσμο χωρίς να έχει δεχθεί ούτε θετικά ούτε αρνητικά ερεθίσματα. Ωστόσο, έχει κληρονομήσει κάποιες προδιαθέσεις, οι οποίες θα ανασταλούν ή θα αναπτυχθούν, ανάλογα με τα ερεθίσματα του περιβάλλοντος.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το περιβάλλον δεν διαμορφώνει μόνο τον άνθρωπο, αλλά αξιοποιεί τα περιθώρια που έχει προκαθορίσει η κληρονομικότητα.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αγωγή παίζει αδιαμφισβήτητο ρόλο στην αναπτυξιακή πορεία του ανθρώπου.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η αποτελεσματικότητα της επίδρασης του περιβάλλοντος λειτουργεί πάντοτε μέσα στο πλαίσιο που καθορίζει η κληρονομική προδιάθεση. Η αλληλεπίδραση των δύο αυτών παραγόντων θα δώσει το τελικό αποτέλεσμα της διαμόρφωσης του χαρακτήρα και της προσωπικότητας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Η εφαρμογή του Η/Υ κατά τη διδασκαλία πρέπει κυρίως να γίνεται, γιατί :

- α) συμβάλλει αποκλειστικά στην προσφορά γνώσεων στο μαθητή
- β) συμβάλλει τόσο στην προσφορά γνώσεων όσο και στη δραστηριοποίηση της σκέψης του
- γ) ο μαθητής θα πρέπει να ενημερωθεί για τη χρήση του, μια που έγινε αναπόσπαστο τμήμα της ζωής μας
- δ) Ο Η/Υ σπάει τη μονοτονία της διδασκαλίας και ελκύει το μαθητή

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Η/Υ, προσφορά γνώσεων, δραστηριοποίηση σκέψης, χρήση, ελκτικό μέσο

Proslipsis.gr

- **Σύντομος προσανατολισμός:**
Οι Η/Υ έχουν ευρεία εφαρμογή στη διδασκαλία γιατί προσφέρουν τεχνική υποστήριξη της διδασκαλίας, άμεση πρόσβαση στην πληροφορία και συμβάλλουν στην ανάπτυξη ανώτερων νοητικών λειτουργιών.
- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**
☒ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο Η/Υ δεν συμβάλλει αποκλειστικά στην πρόσβαση στην πληροφορία. Η λέξη «αποκλειστικά» σαν όρος έχει απόλυτη διάσταση και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με επιφυλακτικότητα.
☒ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο Η/Υ δεν προκύπτει ως «αναγκαίο κακό», όπως υπαινίσσεται η φράση «μια που έγινε αναπόσπαστο τμήμα της ζωής μας». Η χρήση του ως γνωστικό αντικείμενο δεν είναι η μοναδική. Οι Η/Υ χρησιμοποιούνται στη διδασκαλία για να τη βοηθούν, να τη διευκολύνουν, να την υπηρετούν.
☒ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ενώ ο Η/Υ ως εποπτικό μέσο βοηθά και ελκύει το μαθητή, προσφέρεται για την προγραμματισμένη διδασκαλία και για προσομοιώσεις, η χρήση του προσφέρει πολύ περισσότερα θετικά στοιχεία στη διδασκαλία.
☑ Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί ο Η/Υ βρίσκει εφαρμογή ως γνωστικό αντικείμενο – η γνώση της χρήσης του είναι πια αναγκαία, ως επικοινωνιακό μέσο – προσφέρει άμεση πρόσβαση σε τεράστιο όγκο πληροφοριών συχνά αναθεωρούμενων, ως εποπτικό μέσο – οι δυνατότητες του υπερβαίνουν τις δυνατότητες άλλων μέσων, αλλά και ως γνωστικό εργαλείο – η δομή της λειτουργίας του εξυπηρετεί την ανάπτυξη ανώτερων πνευματικών δεξιοτήτων.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Ο εκπαιδευτικός, για να επιτύχει στο έργο του, χρειάζεται:

- α)** άρτια ειδική επιστημονική κατάρτιση (στα Μαθηματικά, στην Ιστορία κλπ)
- β)** τόσο ειδική επιστημονική όσο και παιδαγωγική κατάρτιση
- γ)** παιδαγωγική κατάρτιση, αφού η απόκτηση επιμέρους ειδικών επιστημονικών γνώσεων δεν παίζει σημαντικό ρόλο
- δ)** άρτια επιστημονική κατάρτιση μόνο στα κύρια μαθήματα (Γλώσσα και Μαθηματικά), αφού αυτά είναι και τα πλέον σημαντικά

- **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**
Επιστημονική κατάρτιση, παιδαγωγική κατάρτιση
- **Σύντομος προσανατολισμός:**
Η μαθησιακή διαδικασία δεν είναι μια απλή μεταφορά γνώσεων, αλλά μια σύνθετη λειτουργία, που συντελείται μέσα στο ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα που παρωθεί, ενθαρρύνει, προβλέπει ευστοχα, αξιολογεί δίκαια. Η διδασκαλία των γνώσεων απαιτεί σχεδιασμό, ακρίβεια, συνέπεια, σαφήνεια και ευκρίνεια.
Ο εκπαιδευτικός, για να ανταποκριθεί στο ρόλο του, χρειάζεται να έχει βαθιά παιδαγωγική κατάρτιση και ειδική επιστημονική γνώση του αντικειμένου που πρόκειται να διδάξει.
- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**
☒ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ειδική επιστημονική κατάρτιση δεν αρκεί για την επιτυχία μιας διδασκαλίας. Η άποψη αυτή της ακαδημαϊκής κατεύθυνσης της διδασκαλίας ανήκει στην προεπιστημονική περίοδο της Διδακτικής.
☒ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και η παιδαγωγική κατάρτιση διευκολύνει την εκπαιδευτική διαδικασία, ελλοχεύει τον κίνδυνο του έντονου ψυχολογισμού και του τυποποιημένου μεθοδολογισμού.
☒ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ειδική επιστημονική κατάρτιση αφορά όλα τα αντικείμενα. Επιπρόσθετα, δεν δεχόμαστε τον διαχωρισμό των γνωστικών αντικειμένων σε κύρια και δευτερεύοντα.
☑ Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί ο συνδυασμός των γνώσεων θα συμβάλει στην επιτυχέστερη έκβαση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Ο εκπαιδευτικός κατά τη διδασκαλία του:

- α) Πρέπει να προσανατολίζει το μάθημα αποκλειστικά στα ενδιαφέροντα των μαθητών
- β) Δεν πρέπει να παίρνει υπόψη του τα ενδιαφέροντα των μαθητών, αλλά να στηρίζεται αποκλειστικά στο σχολικό εγχειρίδιο
- γ) Πρέπει να παίρνει υπόψη του τα ενδιαφέροντα των μαθητών και να τα συνδυάζει με το περιεχόμενο του μαθήματος
- δ) Δεν πρέπει να παίρνει ιδιαίτερα υπόψη του τα ενδιαφέροντα των μαθητών, αλλά να συμπληρώνει το σχολικό εγχειρίδιο με γνώσεις οι οποίες κατά την κρίση του είναι σημαντικές

- Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Ενδιαφέροντα μαθητών, σχολικό εγχειρίδιο, περιεχόμενο μαθήματος

- Σύντομος προσανατολισμός:

Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που συμβάλλει στην αποτελεσματική διδασκαλία είναι η εναρμόνιση του περιεχομένου του μαθήματος με τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το μάθημα δεν πρέπει να προσανατολίζεται «αποκλειστικά» στα ενδιαφέροντα των μαθητών, αλλά τα ενδιαφέροντα πρέπει να αξιοποιούνται σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί μολονότι το σχολικό εγχειρίδιο και τα ενδιαφέροντα των μαθητών δεν αντιπαρατίθενται υποχρεωτικά, τα ενδιαφέροντα των μαθητών δεν μπορούν να παραγνωριστούν. Οι παρωθημένοι μαθητές εμπλέκονται ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία και επιτυγχάνονται ποσοτικά και ποιοτικά υψηλότεροι στόχοι.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι σημαντικές γνώσεις, όταν συσχετιστούν με τα ενδιαφέροντα των μαθητών, κατακτώνται σε μεγαλύτερη κλίμακα και αβίαστα.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί αξιοποιείται με τον τρόπο αυτό η εσωτερική παρώθηση των μαθητών για το γνωστικό αντικείμενο.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Αναφέρεται μερικές φορές ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να διατυπώνει και δύσκολες ερωτήσεις

- α) Προς άτακτους μαθητές, για να τους τιμωρήσει
- β) Προς μαθητές που του έδωσαν λανθασμένες απαντήσεις σε προηγούμενες ερωτήσεις του
- γ) Προς μαθητές που ξέχασαν να κάνουν μια εργασία για το σπίτι
- δ) Προς μαθητές που κρίνει ότι μπορούν, τουλάχιστον ως ένα βαθμό, να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της ερώτησης

- Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Δύσκολες ερωτήσεις, άτακτοι, ασυνεπείς, λανθασμένες απαντήσεις

- Σύντομος προσανατολισμός:

Η διδακτική λειτουργία της ερώτησης, σε όλες τις μορφές διδασκαλίας, περιλαμβάνει την δημιουργία ενδιαφέροντος, τον εστιασμό της μαθητικής προσοχής, την ενεργοποίηση, τον έλεγχο προϋπάρχουσας γνώσης ή της νέας μάθησης, την διάγνωση δυσκολιών και παρανοήσεων, την εμπάθυση της μαθητικής επεξεργασίας αλλά και τον έμμεσο έλεγχο της μαθητικής συμπεριφοράς.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο άτακτος μαθητής μπορεί να επιζητά την προσοχή του εκπαιδευτικού ή των συμμαθητών του, να βρίσκει το επίπεδο διδασκαλίας πάνω από τις δυνατότητές του, να τον απασχολεί κάποια άλλη ανάγκη του. Η χρήση της ερώτησης ως ποινή υπονομεύει την αξία των διδακτικών της λειτουργιών.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο αυξημένος βαθμός δυσκολίας της ερώτησης θα λειτουργήσει αποθαρρυντικά για την συμμετοχή των μαθητών στην μαθησιακή διαδικασία, καλλιεργώντας την αίσθηση ότι είναι αδύνατον να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις του μαθήματος.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η δύσκολη ερώτηση χρησιμοποιείται και εδώ ως ποινή, υπονομεύοντας την παιδαγωγική της αξία.

Proslipsis.gr

☑ Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί μια δύσκολη ερώτηση, στην οποία μερικοί μπορούν να ανταποκριθούν οι μαθητές καθοδηγούμενοι ή αυτοκαθοδηγούμενοι, απευθύνεται στη ζώνη επικείμενης ανάπτυξης του Vygotsky, μέσα στην οποία πραγματοποιείται η μάθηση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Κατά την ενίσχυση ιδιαίτερα των μεγαλύτερων μαθητών ο εκπαιδευτικός πρέπει κυρίως:

- α) Να διατυπώνει λεκτικά επαινούς και ενισχυτικούς χαρακτηρισμούς
- β) Να χαμογελάει στους μαθητές και έτσι να τους ενθαρρύνει
- γ) Να αξιοποιεί και να εντάσσει στο μάθημα γνώμες και απόψεις τους
- δ) Να τους βάζει μεγάλους βαθμούς

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Μεγαλύτεροι μαθητές, ενίσχυση, έπαινοι, βαθμοί, γνώμες

• Σύντομος προσανατολισμός:

Σημαντική αξία για την ανθρώπινη μάθηση έχουν οι δευτερογενείς κοινωνικοί ενισχυτές. Τέτοιοι ενισχυτές είναι οι έπαινοι, οι μη λεκτικές εκφράσεις (χειρονομίες, έκφραση του προσώπου, στάση του σώματος), οι βαθμοί.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

☑ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί σε μεγαλύτερους μαθητές οι λεκτικοί έπαινοι και οι ενισχυτικοί χαρακτηρισμοί πρέπει να έχουν μέτρο και να παρέχονται με διακριτικότητα. Η απάντηση αυτή θα ήταν η ιδανικότερη αν δεν υπήρχε η τρίτη απάντηση.

☑ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και το χαμόγελο, το θετικό νεύμα, η μη λεκτική ενίσχυση είναι άριστα ενισχυτικά μέσα, που πρέπει να χρησιμοποιεί ο εκπαιδευτικός, η πρόταση είναι λιγότερο αποτελεσματική από την τρίτη απάντηση.

☑ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και η μεγάλη βαθμολογία παίζει ενισχυτικό ρόλο σε ορισμένες περιπτώσεις και συνιστάται ως μέσον ενίσχυσης, υστερεί συγκριτικά με όλες τις προηγούμενες προτάσεις και κυρίως με την τρίτη. Ο βαθμός δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως στόχος αλλά ως ποσοτική αποτύπωση του αποτελέσματος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

☑ Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί οι μεγαλύτεροι μαθητές ενισχύονται περισσότερο όταν διαπιστώνουν ότι εκτιμάται η γνώμη τους, η άποψή τους, όταν πιστεύουν ότι οι άλλοι εκτιμούν την προσωπικότητά τους. Με την ένταξη των απόψεών τους στο μάθημα, αποδεικνύεται έμπρακτα η εκτίμησή τους από τον εκπαιδευτικό.

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Ο εκπαιδευτικός κατά την αξιολόγηση ενός μαθητή του πρέπει κυρίως:

- α) Να τον συγκρίνει με τους συμμαθητές του
- β) Να τον συγκρίνει με το στόχο μάθησης
- γ) Να έχει ως γνώμονα την ήδη διαμορφωμένη άποψή του γι' αυτόν
- δ) Να τον συγκρίνει με βάση το μέσο όρο επίδοσης της τάξης

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Αξιολόγηση, σύγκριση, μέσος όρος

• Σύντομος προσανατολισμός:

Η αξιολόγηση ενός μαθητή πρέπει να γίνεται πάντοτε με γνώμονα την πρόδοό του και την προσπάθεια που καταβάλλει ατομικά. Η μάθηση είναι μια προσωπική και μοναδική πορεία και ως τέτοια πρέπει να αξιολογείται.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

☑ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί κανένας μαθητής δεν πρέπει να συγκρίνεται με τους ρυθμούς ή τις επιδόσεις των συμμαθητών του. Τέτοιες συγκρίσεις οδηγούν σε στείρο ανταγωνιστικό κλίμα και υπονομεύουν τις διαπροσωπικές σχέσεις.

☑ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι προσδοκίες του δασκάλου μπορεί να υπερεκτιμούν ή να υποτιμούν τις δυνατότητες του μαθητή. Ζητούμενο είναι η ευκαμψία των προσδοκιών, ο έλεγχος για την αναθεώρησή τους, ώστε να αποφύγουμε τη λειτουργία του φαύλου κύκλου της αυτοεκπληρούμενης προφητείας.

☑ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αξιολόγηση δεν στοχεύει κυρίως στην ιεράρχηση των επιδόσεων των μαθητών. Ο μέσος όρος επιδόσεων της τάξης είναι ένας δείκτης, που όμως υπηρετεί ειδικότερο σκοπό και χρήση.

Proslipsis.gr

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί η αξιολόγηση του μαθητή αποσκοπεί τόσο στη διερεύνηση όσο και στην αποτύπωση της ατομικής πορείας του μαθητή στα επιμέρους επίπεδα και στάδια κατάκτησης της γνώσης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Για να δραστηριοποιήσει τους αδύνατους μαθητές, θα πρέπει ο εκπαιδευτικός:

- α) Να τους θέτει εύκολες ερωτήσεις
- β) Να τους θέτει ερωτήσεις που είναι δύσκολες, ώστε να τους δραστηριοποιήσει στην περίπτωση που απαντήσουν
- γ) Να τους θέτει ερωτήσεις, στις οποίες πιστεύει ότι μπορούν, τουλάχιστον ως ένα βαθμό, να ανταποκριθούν
- δ) Να αποφεύγει να τους θέτει ερωτήσεις, για να μην αποκαλυφθεί η άγνοιά τους

- **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Αδύνατοι μαθητές, ερώτηση, ανταπόκριση

- **Σύντομος προσανατολισμός:**

Η ενεργός συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική πράξη μπορεί να προκληθεί αλλά και να καθοδηγηθεί από τον εκπαιδευτικό με την βοήθεια της ερώτησης. Η επιτυχής ανταπόκριση στις απαιτήσεις μιας ερώτησης είναι παρωθητικός παράγοντας για τη μάθηση.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η εύκολη ερώτηση δεν μπορεί να λειτουργήσει παρωθητικά, αφού δεν συνεισφέρει στην οικοδόμηση θετικής αυτοεκτίμησης. Ο ρόλος της, αντίθετα, είναι μόνο δηλωτικός των χαμηλών προσδοκιών του εκπαιδευτικού από τον αδύνατο μαθητή.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι ερωτήσεις με μεγάλο βαθμό δυσκολίας αυξάνουν τα ποσοστά αποτυχίας των αδύνατων μαθητών. Λειτουργούν αποθαρρυντικά και συνεπώς θα πρέπει να αποφεύγονται.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν υπηρετεί την παροχή ίσων ευκαιριών για όλους τους μαθητές, αποκλείοντας τους αδύνατους μαθητές από την δυνατότητα επιτυχίας.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί το επίπεδο δυσκολίας μιας ερώτησης σχετίζεται με την θετική προσδοκία του εκπαιδευτικού για την ανταπόκριση του μαθητή. Η διαβάθμιση του επιπέδου δυσκολίας από τον εκπαιδευτικό θα πρέπει να στοχεύει στην παροχή ευκαιριών για επιτυχία σε όλους τους μαθητές.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Για να εξασφαλίσει ο εκπαιδευτικός σε μεγάλο βαθμό την προσοχή των μαθητών, θα πρέπει κυρίως:

- α) Να προκαλεί την σκέψη των μαθητών και να τους τοποθετεί μπροστά σε προβλήματα
- β) Να καλλιεργεί τον συναγωνισμό μεταξύ των μαθητών
- γ) Να τους θέτει δύσκολες ερωτήσεις
- δ) Να τους παραδίδει με απλό και κατανοητό τρόπο το μάθημα

- **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Προβλήματα, συναγωνισμός, δύσκολες ερωτήσεις, προσοχή των μαθητών

- **Σύντομος προσανατολισμός:**

Η εξασφάλιση της προσοχής των μαθητών στη διδασκαλία είναι βασική προϋπόθεση για τη μάθηση και επιτυγχάνεται με πολλούς τρόπους. Ο μεγαλύτερος βαθμός προσοχής είναι ανάλογος της ενεργούς εμπλοκής των μαθητών στη διαδικασία.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο συναγωνισμός, ενώ μπορεί να εξασφαλίζει την προσοχή, εύκολα μετατρέπεται σε ανταγωνισμό που αποθαρρύνει και υποσκάπτει τη συνεργασία των μαθητών.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η υποβολή δύσκολων ερωτήσεων αποθαρρύνει και μειώνει την αυτοεκτίμηση των μαθητών που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στο επίπεδο δυσκολίας. Οι δύσκολες ερωτήσεις υπηρετούν ειδικότερους στόχους και δεν διασφαλίζουν την επιλεκτική προσοχή όλων των μαθητών.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και διευκολύνει την εξασφάλιση της προσοχής των μαθητών, είναι ασθενέστερη επιλογή από την πρώτη, που είναι και η επιλέξιμη.

Proslipsis.gr

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός πρέπει να κεντρίζει τη σκέψη των μαθητών και να ενεργοποιεί τα ενδιαφέροντά τους. Όταν τους τοποθετεί μπροστά από προκλητικά προβλήματα, ενισχύει την αυτενέργειά τους και μετατρέπει την τάξη σε κοινωνία μάθησης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας του ο εκπαιδευτικός πρέπει να διατυπώνει στόχους που:

- α) Είναι εύκολα επιτεύξιμοι από όλους τους μαθητές, ώστε να τους ενθαρρύνει
- β) Είναι επιτεύξιμοι μόνον από ελάχιστους μαθητές, ώστε να ανεβάσει το επίπεδο της τάξης
- γ) Είναι κατά ένα ποσοστό επιτεύξιμοι από όλους και κατά ένα άλλο ποσοστό είναι επιτεύξιμοι από λίγους μαθητές
- δ) Είναι επιτεύξιμοι από μαθητές μέτριων επιδόσεων

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Διδακτικοί στόχοι, επιτεύξιμοι

• Σύντομος προσανατολισμός:

Η διατύπωση διδακτικών στόχων είναι μια απαιτητική διαδικασία. Οι διδακτικοί στόχοι, σε επίπεδο γνώσεων, ικανοτήτων ή στάσεων, πρέπει να διατυπώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε ούτε να αποθαρρύνουν με τη μεγάλη δυσκολία τους ούτε να χάνουν την προκλητικότητά τους. Επιπλέον, οι στόχοι πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ατομικές διαφορές και να παρουσιάζουν ποικιλία στο επίπεδο δυσκολίας.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι εύκολοι στόχοι, που δεν απαιτούν μεγάλη προσπάθεια, δεν είναι προκλητικοί. Συνακόλουθα, η επίτευξή τους δεν συνεισφέρει στο αίσθημα ικανότητας των μαθητών.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί έτσι διευκολύνεται μόνο η πορεία των ελάχιστων, ενώ οι περισσότεροι αποθαρρύνονται. Στόχος του εκπαιδευτικού είναι η βελτίωση των επιδόσεων όλων των μαθητών.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί φαίνεται να αγνοεί τις αναπτυξιακές ανάγκες των αδύνατων ή καλύτερων μαθητών.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί οι στόχοι φαίνεται ότι υπηρετούν όλους τους μαθητές, αφού προσφέρεται η δυνατότητα επιτυχίας με την διαβάθμιση του επιπέδου δυσκολίας. Οι στόχοι πρέπει να επιλέγονται με γνώμονα τη συγκεκριμένη κάθε φορά δυναμική της ομάδας και να λαμβάνουν, κυρίως, υπόψη όλο το εύρος των ατομικών διαφορών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Όταν ένας μαθητής ατακτεί, ο εκπαιδευτικός πρέπει:

- α) Να τον ελέγξει με μη λεκτικά σήματα (με το βλέμμα, με κινήσεις των χεριών κλπ)
- β) Να τον επίπληξει ενώπιον των συμμαθητών του
- γ) Να του αναθέσει μια δύσκολη εργασία για το σπίτι
- δ) Να αδιαφορεί, ώστε να τον υποχρεώσει να επανέλθει στην τάξη

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Μαθητική αταξία, μη λεκτικά σήματα, αδιαφορία, επίπληξη, εργασία

• Σύντομος προσανατολισμός:

Για την αντιμετώπιση της μαθητικής αταξίας, οι σύγχρονοι παιδαγωγοί υιοθετούν την αρχή της ελάχιστης παρέμβασης και την αρχή της προοδευτικής παρέμβασης. Σύμφωνα με αυτές, ο εκπαιδευτικός θα αρκестεί στην πιο έμμεση αντιμετώπιση, που πιστεύει ότι μπορεί να είναι αποτελεσματική, και αν αποτύχει, επιλέγει μια περισσότερο περιοριστική και έντονη δεύτερη παρέμβαση.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η δημόσια επίπληξη είναι τιμωρία, που προσβάλλει την προσωπικότητα του μαθητή και προκαλεί συναισθηματικές αντιπαραθέσεις μεταξύ μαθητή και εκπαιδευτικού.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί υπονοεί την σύνδεση της τιμωρίας με την σχολική εργασία. Την εργασία το σχολείο την προβάλλει ως αξία και όχι ως ποινή.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προγραμματισμένη αγνόηση είναι η ελάχιστη δυνατή παρέμβαση, που μπορεί να εξυπηρετήσει την απρόσκοπτη λειτουργία της τάξης, αφού όμως έχει εκτιμηθεί ότι μπορεί να είναι αποτελεσματική στην συγκεκριμένη περίπτωση.

Proslipsis.gr

☑ Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί οι μικροαταξίες μπορούν να αντιμετωπιστούν με έγκαιρες ήπιες παρεμβάσεις. Η ήπιας μορφής αυτή αντίδραση διευθετεί καλύτερα τα πράγματα, αφού δε διακόπτει το μάθημα, δεν εκθέτει στην τάξη το μαθητή και δίνει την ευκαιρία στον εκπαιδευτικό να δείξει στοιχεία κατανόησης, επείκειας και αποτελεσματικής καθοδήγησης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 12

Για να εξασφαλίσει τη συμμετοχή των μαθητών θα πρέπει ο εκπαιδευτικός ήδη κατά την έναρξη της διδασκαλίας του:

- α) Να έχει δημιουργήσει θετικό συναισθηματικό κλίμα
- β) Να κάνει μια εύκολη ερώτηση
- γ) Να προβάλλει την αρνητική εικόνα που έχει σχηματίσει για τις επιδόσεις τους
- δ) Να καλλιεργήσει τον ανταγωνισμό, προβάλλοντας τις επιδόσεις συγκεκριμένων μαθητών

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Έναρξη, συμμετοχή, θετικό κλίμα, ανταγωνισμός, αρνητική εικόνα

• **Σύντομος προσανατολισμός:**

Την συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία επηρεάζει η κοινωνική μορφή της διδασκαλίας, η μορφή και μέθοδος διδασκαλίας, η εναρμόνιση του περιεχομένου με τα ενδιαφέροντα των μαθητών, η προσδοκία για επιτυχία.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

☑ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η εύκολη ερώτηση υπονομεύει την δημιουργία ενδιαφέροντος, προδιαθέτοντας αρνητικά τους μαθητές ότι θα ασχοληθούν με κάτι ήδη κερτημένο.

☑ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προβολή της αρνητικής εικόνας που έχει σχηματίσει ο εκπαιδευτικός μπορεί να λειτουργήσει ως «αυτοεκπληρούμενη προφητεία». Δεν υπηρετείται έτσι η καλλιέργεια θετικών προσδοκιών.

☑ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο ανταγωνισμός υπονομεύει τις διαπροσωπικές σχέσεις και ενδέχεται να οδηγήσει τους αδύνατους μαθητές να αποφύγουν κάθε δραστηριότητα, εξαιτίας του φόβου της ταπεινώσης.

☑ Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί το θετικό κλίμα της τάξης, ζεστό, ενθαρρυντικό και ευχάριστο, με αέρα φιλικότητας και αποδοχής, ενθαρρυντικό και βοηθητικό, με χαμηλά επίπεδα απειλών, ενθαρρύνει τη συμμετοχή και ωθεί για την επίτευξη του στόχου.

ΕΡΩΤΗΣΗ 13

Όταν ένας μαθητής διατυπώσει μια λανθασμένη απάντηση, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει:

- α) Να δώσει το λόγο σε άλλο μαθητή που σηκώνει το χέρι
- β) Να επιμείνει και να επαναδιατυπώσει την ερώτηση με τις ίδιες λέξεις, προς τον ίδιο μαθητή
- γ) Να διατυπώσει μια πολύ εύκολη ερώτηση, ώστε να μπορέσει ο μαθητής να απαντήσει
- δ) Να επιμείνει και να επαναδιατυπώσει την ερώτηση, χρησιμοποιώντας διαφορετική διατύπωση και προσφέροντας σχετική βοήθεια

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Λανθασμένη απάντηση, επαναδιατύπωση

• **Σύντομος προσανατολισμός:**

Η αντίδραση του εκπαιδευτικού στην λανθασμένη απάντηση του μαθητή δεν έχει απασχολήσει δυστυχώς σε μεγάλο βαθμό τη σχετική βιβλιογραφία. Η ορθή αντιμετώπιση του λάθους του μαθητή προτείνει πως το λάθος θα πρέπει να αξιοποιείται ως ευκαιρία για άμεση ανατροφοδότηση.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

☑ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τότε η ανατροφοδότηση είναι αρνητική και επηρεάζει ανάλογα το αυτοσυνείδημα του μαθητή που απάντησε λανθασμένα. Συνεπώς, αποθαρρύνει αυτόν αλλά και άλλους μαθητές να εκφράσουν την άποψή τους στο μέλλον, υπό την απειλή του λάθους.

☑ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επαναδιατύπωση με τις ίδιες λέξεις καλλιεργεί στον μαθητή την αίσθηση ότι θα έπρεπε να γνωρίζει την ορθή απάντηση και δεν προσφέρεται ουσιαστικά ως δεύτερη ευκαιρία.

☑ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αντικατάσταση της ερώτησης με πολύ εύκολη, επιδεικνύει τον βαθμό της χαμηλής προσδοκίας που έχει ο εκπαιδευτικός για τον μαθητή.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί αυτή η ενέργεια βοηθάει πραγματικά τον μαθητή να βρει τη σωστή απάντηση, γεγονός που θα τον ενθαρρύνει. Συνάμα δείχνει ότι ο εκπαιδευτικός έχει προσδοκίες υψηλών στόχων για το μαθητή.

ΕΡΩΤΗΣΗ 14

Κατά τη διδασκαλία ο εκπαιδευτικός οφείλει να χρησιμοποιεί τεχνικές της μεταγνώσης, γιατί οι μαθητές:

- α) ξαναθυμούνται ορισμένα πράγματα
- β) ελέγχουν το πώς μαθαίνουν
- γ) ασκούνται στο γράψιμο
- δ) παίρνουν συχνά αποφάσεις

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Μεταγνώση, αποφάσεις, ασκούνται, ξαναθυμούνται, ελέγχουν

• **Σύντομος προσανατολισμός:**

Μεταγνωστική ικανότητα είναι η ικανότητα να διαχειρίζεται κανείς τη γνώση του και να την αξιοποιεί για να μαθαίνει, να κατανοεί και να λύνει προβλήματα. Αφού ο μαθητής συνειδητοποιήσει τις δυνατότητές του και τους γνωστικούς του περιορισμούς, ρυθμίζει τη γνωστική του συμπεριφορά ώστε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της μαθησιακής κατάστασης που τον αφορά.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ανάκληση πληροφοριών από τη μακρόχρονη μνήμη γίνεται μεταγνωστική τεχνική, όταν ο μαθητής συνειδητά προβαίνει στην επιλογή αποτελεσματικού τρόπου για τον έλεγχο ή την βελτίωση της επίδοσής του για απομνημόνευση.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η άσκηση στο γράψιμο δεν υπονοεί αυτόματα την ενσυνείδητη αυτοκαθοδήγηση του μαθητή προς την επίτευξη διδακτικών στόχων.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η λήψη αποφάσεων ως ικανότητα διαχείρισης πληροφοριών αφορά τη μεταγνώση, όταν επικεντρώνεται στην επιλογή κατάλληλης στρατηγικής από τον μαθητή για την πραγματοποίηση ενός μαθησιακού στόχου.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί, όπως προαναφέραμε, μεταγνωστική ικανότητα είναι ο ενσυνείδητος συντονισμός των ενεργειών που θα οδηγήσει στην εύρεση λύσης. Μεταγνώση είναι «γνωρίζω πώς να μαθαίνω».

ΕΡΩΤΗΣΗ 15

Οι εκπαιδευτικοί δεν πρέπει να αποφεύγουν τον ομαδικό τρόπο εργασίας των μαθητών στις τάξεις, γιατί αυτός:

- α) επιτρέπει να αναδειχθούν οι μαθητές που είναι αστέρια
- β) αναδεικνύει τα ατομικά χαρακτηριστικά του κάθε μαθητή
- γ) δίνει ένα τόνο παιχνιδιού στις ομαδικές δραστηριότητες
- δ) ασκεί τους μαθητές στις δημοκρατικές διαδικασίες

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Ομάδες, αστέρια, ατομικά χαρακτηριστικά, παιχνίδι, δημοκρατικές διαδικασίες

• **Σύντομος προσανατολισμός:**

Η συνεργατική μάθηση είναι το κλειδί της επιτυχίας για τη διδασκαλία σε μικρές ομάδες. Σε κάθε ομάδα, για να λειτουργήσει ως συνεργατική και όχι ως απλό άθροισμα ατόμων, πρέπει τα μέλη να ενθαρρύνονται μεταξύ τους και να αλληλοβοηθούνται, να διατηρούν την ατομικότητά τους, να εργάζονται με υπευθυνότητα και να στοχεύουν στον ομαδικό σκοπό. Η αξιολόγηση του έργου της ομάδας συμπεριλαμβάνει την αξιολόγηση του επιπέδου των διαπροσωπικών σχέσεων των μελών της.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο ομαδικός τρόπος εργασίας δεν στοχεύει στην ανάδειξη των αστεριών, αντίθετα αμβλύνει την ανταγωνιστική διάθεση και προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών ικανοτήτων και χαρακτηριστικών μελών της ομάδας.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ομάδα δεν αναδεικνύει ιδιαίτερα τα ατομικά χαρακτηριστικά αλλά κυρίως αξιοποιεί την δυναμική της ομάδας και εξυπηρετεί την καλλιέργεια επικοινωνιακών και συνεργατικών δεξιοτήτων.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και ο παιγνιώδης τόνος είναι εύλογος, στις ομαδικές δραστηριότητες εμπλέκονται ιδιαίτερα απαιτητικές διαδικασίες, όπως η κατανομή ρόλων και ο καταμερισμός έργου.

☑ Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η λειτουργία μιας ομάδας βοηθά κατεξοχήν στην άσκηση των μαθητών στις δημοκρατικές διαδικασίες.

ΕΡΩΤΗΣΗ 16

Το κλίμα της σχολικής τάξης επηρεάζει σημαντικά τη διαδικασία της μάθησης και οφείλεται βασικά:

- α)** στην ευκολία ή δυσκολία του γνωστικού αντικειμένου
- β)** στο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων
- γ)** στο στυλ αγωγής και διδασκαλίας του εκπαιδευτικού
- δ)** στην πειθαρχία που δείχνουν οι μαθητές

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Κλίμα σχολικής τάξης, ωρολόγιο πρόγραμμα, πειθαρχία, στυλ αγωγής, γνωστικό αντικείμενο

• **Σύντομος προσανατολισμός:**

Το ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα της σχολικής τάξης επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, σημαντικότεροι των οποίων είναι η προσωπικότητα του δασκάλου, το στυλ αγωγής που ενστερνίζεται και οι μέθοδοι διδασκαλίας που χρησιμοποιεί. Το θετικό κλίμα απαιτεί από τον εκπαιδευτικό να διαχέει διάθεση για επιείκεια και οικειότητα και να υιοθετεί τον ρόλο του δημοκρατικού ηγέτη, επιτρέποντας και παροτρύνοντας τους μαθητές να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

☑ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός οφείλει να διασφαλίσει θετική στάση των μαθητών απέναντι στο οποιοδήποτε γνωστικό αντικείμενο. Επισημαίνουμε πως η προσωπική στάση του εκπαιδευτικού για το γνωστικό αντικείμενο μεταφέρεται στους μαθητές και αυτή τελικά διαμορφώνει την στάση των μαθητών του.

☑ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων δεν μπορεί να επηρεάσει ιδιαίτερα το κλίμα της σχολικής τάξης. Τα μαθήματα που διδάσκονται τις τελευταίες συνήθως ώρες της ημέρας, για παράδειγμα, απαιτούν απλώς διαφοροποιημένη διαχείριση της τάξης, ώστε να διασφαλίζεται η απαιτούμενη ισορροπία.

☑ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ενώ η πειθαρχία είναι απαραίτητη σε κάθε μαθησιακή διαδικασία, απλώς αποτελεί αντανάκλαση της διαχείρισης της τάξης και όχι διαμορφωτικό παράγοντα του κλίματος. Το είδος της πειθαρχίας που επικρατεί σε μια τάξη είναι αποτέλεσμα του στυλ αγωγής και διδασκαλίας που υιοθετεί ο εκπαιδευτικός.

☑ Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί το κλίμα της τάξης βασικά οφείλεται στο στυλ αγωγής και διδασκαλίας του εκπαιδευτικού.

ΕΡΩΤΗΣΗ 17

Η διαθεματικότητα ως τρόπος προσέγγισης της νέας ύλης από τους μαθητές:

- α)** παρέχει τη δυνατότητα επεξεργασίας ενός θέματος από την πλευρά διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων και συσχέτισης της γνώσης που προκύπτει
- β)** δίνει την ευκαιρία αντιπαραβολής περιεχομένων, που ανήκουν σε διακριτά γνωστικά αντικείμενα
- γ)** επιτρέπει την αντιμετώπιση της γνώσης ως ενιαίας ολότητας με την κατάργηση των διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων και τη δημιουργία μιας ολιστικής κυρίως αντίληψης για τη γνώση
- δ)** επιβάλλει τη διερεύνηση δυο ή περισσότερων θεμάτων με στόχο τον εντοπισμό ομοιοτήτων και διαφορών μεταξύ τους

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Διαθεματικότητα, συσχέτιση, αντιπαραβολή, ολιστική αντίληψη, διερεύνηση θεμάτων

• **Σύντομος προσανατολισμός:**

Διαθεματική προσέγγιση της υπό μάθηση ύλης σημαίνει μελέτη θεμάτων που αποτελούν μέρος της πραγματικότητας και απαιτούν τη σύμπραξη γνώσεων από διαφορετικούς επιστημονικούς χώρους.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

☑ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αφηρητά της διαθεματικής προσέγγισης αποτελούν τα εξεταζόμενα θέματα. Η συσχέτιση της γνώσης περιγράφει το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί η οργάνωση της ανάπτυξης του θέματος.

☑ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί στόχος δεν είναι η αντιπαραβολή περιεχομένων, αλλά η ανάδειξη της σύμπραξής τους στην ολότητα της γνώσης.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το πρόθεμα δια αναφέρεται τόσο στην μεταξύ όσο και στην εντός συσχέτιση της γνώσης των εξεταζόμενων θεμάτων.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί στην διαθεματική προσέγγιση δεν προέχει η συντονισμένη προώθηση της γνώσης των επιμέρους γνωστικών κλάδων αλλά η κατανόηση και η ολιστική προσέγγιση της γνώσης που σχετίζεται με τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τις εμπειρίες των μαθητών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 18

Ο έπαινος που ενέχει τη μεγαλύτερη παρωθητική αξία για τους μαθητές είναι αυτός που παρέχεται με:

- α) την αριθμητική κλίμακα (1-20)
- β) τα στερεότυπα σχόλια (μπράβο, πολύ καλά κ.λπ.)
- γ) τα προσωπικά σχόλια
- δ) τα πρώτα γράμματα της αλφαβήτου (Α, Β, Γ, Δ)

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Έπαινος, παρωθητική αξία, αριθμητική κλίμακα, στερεότυπα, αλφαβητική κλίμακα, προσωπικά σχόλια

• Σύντομος προσανατολισμός:

Ο έπαινος είναι τόσο αποτελεσματικότερος όσο περισσότερο αγγίζει το συναίσθημα του μαθητή. Η παρωθητική του αξία μεγιστοποιείται όταν τα μηνύματα είναι άμεσα, προσωποποιημένα, ειλικρινή, αναφέρονται σε αληθινά επιτεύγματα, έχουν μέτρο και δεν προκαλούν ανταγωνιστικά συναισθήματα.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο βαθμός ως έπαινος παρωθεί αλλά δεν είναι άμεσος και προσωποποιημένος.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα συνηθισμένα – στερεότυπα - σχόλια παραπέμπουν σε μη προσωποποιημένη ενίσχυση της συμπεριφοράς.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η χρησιμοποίηση των γραμμάτων έχει την ίδια συμβολική αξία με τους βαθμούς και τα τυπικά σχόλια.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί τα προσωπικά σχόλια έχουν αμεσότητα, πρωτοτυπία, είναι σαφώς επικεντρωμένα στην επαινούμενη συμπεριφορά και συνεπώς εξυπηρετούν αποτελεσματικότερα τον ενισχυτικό τους ρόλο και βοηθούν στη διαμόρφωση θετικότερων διαπροσωπικών σχέσεων δασκάλου - μαθητή.

ΕΡΩΤΗΣΗ 19

Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει το μαθητή, όταν:

- α) έχει εμπιστοσύνη στην αξία και στις ικανότητές του
- β) εκδηλώνει υπερπροστασία γι' αυτόν
- γ) δείχνει πολλή επιείκεια και ανοχή γι' αυτόν
- δ) αγνοεί τα σφάλματά του

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Ενθάρρυνση, εμπιστοσύνη, υπερπροστασία, επιείκεια, σφάλματα

• Σύντομος προσανατολισμός:

Η ενθάρρυνση του μαθητή είναι διαρκές μέλημα του εκπαιδευτικού. Επιδιώκεται με πολλούς τρόπους, αλλά η αποτελεσματικότητα της στρατηγικής που θα χρησιμοποιεί σχετίζεται με το πλαίσιο μέσα στο οποίο διενεργείται. Το πλαίσιο αυτό διαμορφώνουν αντικειμενικοί και υποκειμενικοί παράγοντες. Ο χαρακτήρας της προσωπικότητας του μαθητή, η φάση της διδασκαλίας, το επίπεδο του επιδιωκόμενου διδακτικού στόχου είναι ενδεικτικοί μόνο παράγοντες, που πρέπει να ληφθούν υπόψη.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η υπερπροστασία αναστέλλει το θάρρος, απειλεί την αυτοεκτίμηση και περιορίζει την αντενέργεια του μαθητή. Οι υπερπροστατευμένοι μαθητές ουσιαστικά αδικούνται από τον εκπαιδευτικό.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η υπέρμετρη επιείκεια και ανοχή ενδέχεται να περάσουν στον μαθητή λανθασμένα μηνύματα για αδιαφορία, χαμηλές προσδοκίες ή ένδειξη αδυναμίας του εκπαιδευτικού να χειριστεί τα προβλήματα.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αγνόηση των σφαλμάτων θα δημιουργήσει σύγχυση στον μαθητή. Όταν η αγνόηση είναι προγραμματισμένη, υπηρετεί διαφοροποιημένους παιδαγωγικούς στόχους.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί η εμπιστοσύνη του εκπαιδευτικού στην αξία και στις ικανότητες του μαθητή ευνοεί το χτίσιμο θετικής αυτοεικόνας από τον μαθητή. Η εμπιστοσύνη αυτή πρέπει να αποδεικνύεται έμπρακτα από όλες τις ενέργειες του εκπαιδευτικού.

ΕΡΩΤΗΣΗ 20

Με την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών, ο εκπαιδευτικός:

- α) βαθμολογεί την πρόοδό τους στα μαθήματα
- β) Ελέγχει το βαθμό κατάρτησης των στόχων ενός μαθήματος από τους μαθητές
- γ) εξετάζει το πόσο καλά θυμούνται οι μαθητές την ύλη που διδάχθηκε
- δ) διαπιστώνει αν ο ίδιος είναι κατανοητός από τους μαθητές

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Αξιολόγηση επίδοσης, πρόοδος, θυμούνται, κατανοητός, στόχοι

• Σύντομος προσανατολισμός:

Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή έχει ως στόχο να διερευνηθεί σε τι βαθμό έχουν κατακτηθεί οι στόχοι του μαθήματος. Γενικότερα, η αξιολόγηση στοχεύει στη συνεχή βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, κρίνοντας την καταλληλότητα του περιεχομένου, των μέσων και της μεθόδου, από το αποτέλεσμα της διαδικασίας, που εκφράζει η επίδοση των μαθητών.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η βαθμολόγηση της προόδου των μαθητών εκφράζει μόνο ποσοτικά την κατάκτηση των στόχων. Η ποσοτική αυτή αποτίμηση δεν μπορεί να εκφράζει πλήρως και ικανοποιητικά την επίτευξη των στόχων που αξιολογούνται.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η απομνημόνευση σχετίζεται με επιμέρους μόνο διδακτικούς στόχους. Η γνώση, ως διδακτικός στόχος, ανήκει στο πρώτο επίπεδο της ταξινόμησης του Bloom, εκφράζοντας την απλούστερη γνωστική λειτουργία. Η στοχοθεσία, σε οποιαδήποτε διδακτική ενότητα, δεν μπορεί να περιορίζεται σε αυτό μόνο το επίπεδο της γνώσης.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ενώ η επίδοση των μαθητών προσφέρει πληροφορίες για την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού, δεν εξαρτάται μόνο από τον βαθμό της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί η αξιολόγηση της επίδοσης έχει σαν στόχο να διαπιστώσει σε τι βαθμό έχουν κατακτηθεί οι στόχοι από τους μαθητές, ώστε να μπορέσει ο εκπαιδευτικός να προχωρήσει στην κατάλληλη ανατροφοδότηση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 21

Το τεστ της πολλαπλής επιλογής ονομάζεται αντικειμενικό, γιατί:

- α) οι ερωτήσεις του έχουν επιλεγεί με αντικειμενικό τρόπο
- β) οι απαντήσεις του είναι ανοικτού τύπου
- γ) ανεξάρτητοι βαθμολογητές το βαθμολογούν διαφορετικά
- δ) διαφορετικοί βαθμολογητές απονέμουν τον ίδιο βαθμό στο τεστ

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Τεστ πολλαπλής επιλογής, αντικειμενικότητα, ερωτήσεις, βαθμολόγηση, ανοικτού τύπου

• Σύντομος προσανατολισμός:

Τα τεστ αξιολόγησης διαφέρουν ως προς την αντικειμενικότητα, την αξιοπιστία, την εγκυρότητα, τις απαιτήσεις τους σε χρόνο και χρήμα, την χρησιμότητά τους. Το τεστ πολλαπλής επιλογής προτιμάται σε πολλές περιπτώσεις ως αντικειμενικό, οικονομικό και μη χρονοβόρο.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι ερωτήσεις των τεστ επιλέγονται με προσοχή, ώστε να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν η εγκυρότητα και η αξιοπιστία του. Η αντικειμενικότητα του τεστ δεν αφορά την επιλογή των ερωτήσεων.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα τεστ πολλαπλής επιλογής δεν είναι ανοικτού αλλά κλειστού τύπου. Ο εξεταζόμενος καλείται να επιλέξει την ορθή ή την καλύτερη απάντηση, μεταξύ άλλων δυνατών επιλογών. Στις ερωτήσεις ανοικτού τύπου ο εξεταζόμενος αναπτύσσει ελεύθερα τις γνώσεις και τις ιδέες του και το αποτέλεσμά τους επηρεάζεται από την υποκειμενική εκτίμηση του βαθμολογητή.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αντικειμενικότητα διαπιστώνεται από το αντίθετο ακριβώς.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί αντικειμενικό θεωρείται ένα τεστ, όταν τα αποτελέσματά του δεν μπορούν να επηρεάζονται από τον βαθμολογητή του.

ΕΡΩΤΗΣΗ 22

Οι κανόνες συμπεριφοράς των μαθητών στην τάξη τηρούνται, όταν:

- α) εφαρμόζονται στους μαθητές με συνέπεια από τον εκπαιδευτικό
- β) έχουν διατυπωθεί με σαφήνεια και συντομία
- γ) παραμένουν αμετάβλητοι
- δ) επιτρέπει επιλεκτικά ο εκπαιδευτικός μικρές παραβιάσεις τους

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Κανόνες συμπεριφοράς, συνέπεια, διατύπωση, αμετάβλητοι, παραβιάσεις

• Σύντομος προσανατολισμός:

Οι κανόνες συμπεριφοράς πρέπει να συντάσσονται με τη συμμετοχή των μαθητών, να διατυπώνονται με σαφήνεια και συντομία, να τηρούνται με συνέπεια και τέλος, να τροποποιούνται, όταν οι καταστάσεις το απαιτούν.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η σαφήνεια και η συντομία των κανόνων είναι στοιχεία που διευκολύνουν την αναφορά σε αυτούς από τους μαθητές, δεν διασφαλίζουν όμως την τήρησή τους.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι κανόνες θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται, ειδικά όταν κατά την εφαρμογή τους διαπιστώνονται αντικειμενικές αδυναμίες ή αλλαγή των συνθηκών.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός κατά κανόνα δεν πρέπει επιλεκτικά να επιτρέπει την παραβίαση των κανόνων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αλλά με προϋπόθεση τη συναίνεση των μαθητών, μπορεί να αντιμετωπιστεί κάποια περίπτωση μαθητή με επείγεια.

☑ Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί οι κανόνες αποκτούν εγκυρότητα μόνον όταν εφαρμόζονται με συνέπεια, σύμφωνα με τους όρους της διαμόρφωσής τους. Όταν οι κανόνες παραβιάζονται συχνά, ακυρώνεται η ανάγκη ύπαρξής της και υποβαθμίζεται η αξία τους.

ΕΡΩΤΗΣΗ 23

Για την αντιμετώπιση της άτακτης συμπεριφοράς των μαθητών ο Dreikurs συνιστά:

- α) την τιμωρία
- β) την αποδοκιμασία
- γ) τις λογικές συνέπειες της πράξης
- δ) την επείκεια

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Dreikurs, λογικές συνέπειες, τιμωρία, αποδοκιμασία, επείκεια

• **Σύντομος προσανατολισμός:**

«Δεν υπάρχουν λάθη και αδυναμίες της δημοκρατίας, που να μην θεραπεύονται με περισσότερη δημοκρατία. Για να ξεκινήσει η θεραπεία αυτή, δάσκαλοι και γονείς πρέπει να διδαχθούν τον δημοκρατικό τρόπο συνύπαρξης και συνεργασίας με τα παιδιά, πρέπει να γίνουν δημοκρατικοί ηγέτες.» Ρούντολφ Ντράικωρς

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

☑ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η τιμωρία επιδεικνύει ανισότητες, ότι κάποιο άτομο, ο δάσκαλος στην περίπτωση μας, είναι προικισμένο με ανώτερη εξουσία. Η τιμωρία δεν αφήνει περιθώρια επιλογής στον άτακτο μαθητή, αφού δεν προτείνει την επιθυμητή συμπεριφορά, και του καλλιεργεί τον φόβο.

☑ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο αντιαυταρχικός εκπαιδευτικός του Dreikurs δεν χρησιμοποιεί την αποδοκιμασία. Υποστηρίζει πως αν ένα παιδί ζει με επικρίσεις, αποκτά αίσθημα κατωτερότητας.

☑ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επείκεια δεν εξυπηρετεί πάντοτε την ανάπτυξη αισθήματος ευθύνης. Ενδέχεται να καλλιεργήσει σύγχυση και να υπονομεύσει την ισορροπία της τάξης.

☑ Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η αντιμετώπιση της αταξίας με τις λογικές συνέπειες πηγάζει από την πεποίθηση ότι ο άνθρωπος είναι συνεργάσιμος προς το καλύτερο, από την άποψη ότι το παιδί είναι μερικώς σε θέση να φροντίσει μόνο του το πρόβλημά του, να αυτορρυθμίσει την συμπεριφορά του.

ΕΡΩΤΗΣΗ 24

Η αυστηρότητα της ποινής, που επιβάλλεται σε παρεκτρεπόμενο μαθητή, εξαρτάται περισσότερο από:

- α) τη φύση και τη συχνότητα επανάληψης της παράβασης
- β) τον αντίκτυπο που θα έχει η ποινή στους άλλους
- γ) τη συγκινησιακή κατάσταση του εκπαιδευτικού
- δ) το βαθμό προσαρμογής που εμφανίζει ο μαθητής-παραβάτης

• **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Ποινές, αυστηρότητα, συχνότητα, αντίκτυπος, συγκινησιακή κατάσταση, βαθμός προσαρμογής

• **Σύντομος προσανατολισμός:**

Η τροποποίηση της συμπεριφοράς προς την επιθυμητή κατεύθυνση είναι αποτελεσματική και μακροπρόθεσμη με τη χρήση κυρίως ενισχυτών της μη παραβατικής συμπεριφοράς. Όταν η χρήση της τιμωρίας είναι αναπόφευκτη, προτιμότερες είναι οι ήπιες ποινές, οι έμμεσες δηλαδή τιμωρίες, όπως η στέρηση προνομίων. Η σύνδεση των ποινών με την παραβατική συμπεριφορά θα πρέπει να είναι σαφής.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

☑ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί γνώμονάς μας πρέπει να είναι η άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος και η καθοδήγηση του παιδιού. Η συμπεριφορά που επισύρει ποινή λειτουργεί ως παράδειγμα για αποφυγή (μάθηση δια αντιπροσώπου), δεν είναι όμως ο αντίκτυπος της ποινής ο κυριότερος παράγοντας, που καθορίζει τον βαθμό αυστηρότητας της ποινής.

☑ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός δεν πρέπει να ενεργεί ανάλογα με τη συγκινησιακή του κατάσταση. Οι μαθητές θα πρέπει να αντιμετωπίζονται από τον εκπαιδευτικό αντικειμενικά, δίκαια και με συνέπεια, με βάση τους κανόνες που έχουν γίνει κατανοητοί και εφαρμόζονται από όλους.

Proslipsis.gr

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός πρέπει να αντιμετωπίζει με τον ίδιο τρόπο όλους τους μαθητές, αν και ο βαθμός προσαρμογής του μαθητή-παραβάτη παίζει σημαντικό ρόλο στην επιλογή της κατάλληλης ποινης.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί σύμφωνα με την αρχή της ελάχιστης παρέμβασης και της προοδευτικότητας, η παρέμβαση που δεν φέρνει το επιθυμητό αποτέλεσμα, επιβάλλει η δεύτερη παρέμβαση να είναι αμεσότερη και εντονότερη.

ΕΡΩΤΗΣΗ 25

Ο πίνακας μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο μέσο διδασκαλίας, όταν ο εκπαιδευτικός:

- α) γράφει σ' αυτόν έχοντας στραμμένα τα νότια στους μαθητές
- β) φροντίζει να υπάρχουν όσα είναι συναφή και απαραίτητα για το μάθημα
- γ) αναγράφει εκτενή και σημαντικά κείμενα
- δ) φτιάχνει σύνθετα σχέδια και σχεδιαγράμματα

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Πίνακας, νότια, συναφή, εκτενή, σύνθετα σχέδια

• Σύντομος προσανατολισμός:

Ο πίνακας είναι ένα βασικό εποπτικό μέσο, το οποίο πρέπει να αξιοποιείται κατά τη διδασκαλία. Ένα ιδιαίτερο πλεονέκτημά του είναι ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από τους μαθητές. Στον πίνακα πρέπει να καταγράφονται τα απολύτως απαραίτητα στοιχεία που θα βοηθήσουν με εποπτικό τρόπο στην εμπέδωση της διδασκαλίας και για το χρόνο εκείνο κατά τον οποίο θεωρούνται αναγκαία. Τα στοιχεία που αναγράφονται στον πίνακα πρέπει να έχουν σαφήνεια, συντομία, συνάφεια με την ύλη.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί έτσι ο εκπαιδευτικός διακόπτει την οπτική επαφή του με τους μαθητές. Όταν η διακοπή αυτή έχει διάρκεια, υπονομεύεται η αποτελεσματική διαχείριση της τάξης και η διασφάλιση της απαιτούμενης ισορροπίας.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι εκτενείς αναφορές δεν εξυπηρετούν την ανάδειξη της σημαντικότητας. Ο χώρος του πίνακα είναι εκ των προτέρων περιορισμένος, απαιτείται συνεπώς επιλογή των στοιχείων που θα αναγραφούν σε αυτόν.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα σύνθετα σχεδιαγράμματα αδυνατίζουν τον υποστηρικτικό του ρόλο, αφού απαιτούν μεγάλο χρόνο σχεδίασης και το τελικό αποτέλεσμα θα είναι υποβαθμισμένο. Στην περίπτωση ενός σύνθετου σχεδιαγράμματος, άλλα εποπτικά μέσα προσφέρονται περισσότερο (χάρτης, overhead projector).

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί μόνο τα αναγκαία και σαφή σχόλια, που βοηθούν στην εμπέδωση της ύλης, προσφέρονται για αναγραφή στον πίνακα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 26

Ο εκπαιδευτικός καθίσταται πιο αποτελεσματικός στην άσκηση του διδακτικού έργου, κυρίως όταν:

- α) γνωρίζει και εφαρμόζει άριστα συγκεκριμένη μέθοδο διδασκαλίας
- β) δείχνει θετική στάση απέναντι στη διδασκαλία γενικά
- γ) διατηρεί φιλικές σχέσεις με τους μαθητές του
- δ) Χρησιμοποιεί ποικιλία πηγών, τεχνικών, ενισχύσεων και ανατροφοδοτήσεων στη διδασκαλία του

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Αποτελεσματικότητα εκπαιδευτικού, μέθοδος, στάση, ποικιλία, φιλικές σχέσεις

• Σύντομος προσανατολισμός:

Η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας εξαρτάται από την καταλληλότητα των επιλογών του εκπαιδευτικού, που αφορούν το στιλ διδασκαλίας, τη μέθοδο, τα μέσα, τις παρωθητικές στρατηγικές, την αξιολόγηση, την οργάνωση και διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου γενικότερα.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί καμιά μέθοδος διδασκαλίας δεν είναι κατάλληλη για κάθε διδακτικό στόχο και κάθε μάθημα. Η άριστη γνώση επομένως, μιας μόνο μεθόδου, δεν συνεπάγεται αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού έργου.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και η θετική στάση στη διδασκαλία βοηθάει, δεν επαρκεί αυτή μόνη. Πρέπει να συνοδεύεται από γνώσεις και δεξιότητες, για να αποφεύγονται ματαιώσεις και απογοητεύσεις.

Proslipsis.gr

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι φιλικές σχέσεις διαμορφώνουν το κατάλληλο κλίμα για μάθηση, αλλά η μάθηση απαιτεί επιπρόσθετα το ενεργό ενδιαφέρον των μαθητών για το αντικείμενο και την διασφάλιση της επίτευξης των στόχων.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η ποικιλία κατάλληλων ενεργειών σύμφωνα με τις ανάγκες της συγκεκριμένης διδασκαλίας, αναδεικνύει τόσο την απαιτούμενη παιδαγωγική κατάρτιση όσο και την ειδική επιστημονική γνώση, που από κοινού επιτρέπουν την αξιοποίηση των ατομικών διαφορών και την παροχή ίσων ευκαιριών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 27

Το βασικότερο κίνητρο για μάθηση στο παιδί είναι:

- α) Ο έπαινος
- β) Η αναγνώριση
- γ) Η βαθμολογία
- δ) Η τιμωρία

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Κίνητρο, έπαινος, αναγνώριση, βαθμολογία, τιμωρία

• Σύντομος προσανατολισμός:

Τα κίνητρα κατευθύνουν τη συμπεριφορά προς κάποιο στόχο. Τα περισσότερα ανθρώπινα κίνητρα είναι αποτέλεσμα μάθησης. Βασίζονται στις ορμές και τις ανάγκες. Η δραστηριοποίηση των κινήτρων επηρεάζεται από την εκμάθηση αντιδράσεων, την προσδοκία για την επίτευξη των στόχων, την αγωνία για την εκδήλωση μιας συμπεριφοράς, το άμεσο περιβάλλον. Η θετική συμβολή των παραγόντων αυτών θα οδηγήσει στην έκδηλη δράση.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο έπαινος είναι κίνητρο αλλά δευτερογενώς σχετίζεται με τις ανάγκες του παιδιού. Ο έπαινος, για να είναι αποτελεσματικός, θα πρέπει να σχετίζεται άμεσα και εμφανώς με το επίτευγμα του παιδιού.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η βαθμολογία δεν αποτελεί τον στόχο, αλλά ένα από τα διαφορετικά μέσα με τα οποία ικανοποιείται η ανάγκη για αναγνώριση. Η αντιμετώπιση της βαθμολογίας από τον εκπαιδευτικό και τους γονείς θα πρέπει να τηρεί την απόσταση, κατά την οποία η βαθμολογία αντικειμενικά απέχει από την προσωπικότητα του παιδιού.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η τιμωρία αντιπαράκειται στα κίνητρα της αυτονομίας, της μείωσης της αβεβαιότητας, της επιδοκμασίας, της επιτυχίας.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί η αναγνώριση είναι βασικό κίνητρο που πηγάζει άμεσα από τις ανάγκες του παιδιού.

ΕΡΩΤΗΣΗ 28

Η επιθετικότητα του παιδιού πηγάζει κυρίως από:

- α) την ποιότητα αγωγής
- β) τις ανάγκες
- γ) την τάση για κυριαρχία
- δ) τα ένστικτά του

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Επιθετικότητα, αγωγή, ανάγκες, ένστικτα, τάση για κυριαρχία

• Σύντομος προσανατολισμός:

Η αιτία της ανθρώπινης επιθετικότητας έχει απασχολήσει ψυχολόγους-κοινωνιολόγους-εθολόγους. Οι δυο κύριες απόψεις που έχουν διατυπωθεί είναι αντίθετες μεταξύ τους. Η μια άποψη δέχεται ότι η επιθετικότητα οφείλεται σε ενδογενή αίτια, ενώ κατά την άλλη είναι αποτέλεσμα περιβαλλοντικών επιδράσεων.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ανάγκη, βιολογική ή ψυχοκοινωνική, είναι εσωτερική κατάσταση του ανθρώπινου οργανισμού, που συντελεί στη διέγερση μιας συμπεριφοράς, ο παρωθητικός της όμως ρόλος δεν συνεπάγεται απαραίτητα επιθετικότητα.

Proslipsis.gr

☑ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επιθετικότητα, με τη μορφή διεκδικητικής αγωνιστικής προσπάθειας για την άσκηση ελέγχου επάνω στο περιβάλλον είναι ευρύς ορισμός, που περιλαμβάνει όχι μόνο στοιχεία αρνητικά-καταστροφικά αλλά και στοιχεία θετικά-δημιουργικά.

☑ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το συναίσθημα του θυμού μπορεί να προκληθεί από ακούσιες εσωτερικές διεργασίες, αλλά οι αντιδράσεις του ανθρώπου στη συναισθηματική αυτή κατάσταση δεν είναι στερεοτυπικές, όπως στα ένστικτα.

☑ Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί η θεωρία που κάνει αναφορά στη ματαιώση-επιθετικότητα περιγράφει την ματαιώση ως το συναίσθημα αναστάτωσης που νοιώθουμε, όταν ένα μάλλον αζεπέραστο εμπόδιο δε μας επιτρέπει να ικανοποιήσουμε μια ανάγκη μας. Η εκδήλωση ή μη βίας και η μορφή της βίας εξαρτάται από τις εμπειρίες που έχει ο καθένας σχετικά με τη συγκεκριμένη ματαιώση, είναι δηλαδή αποτέλεσμα μάθησης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 29

Η τιμωρία ως μέσον κοινωνικοποίησης του ατόμου, παιδαγωγικά απαγορεύεται, γιατί έχει μόνο ανασταλτικό χαρακτήρα. Παρόλα αυτά όμως, στην οικογένεια, το σχολείο και την κοινωνία η τιμωρία των «παραβατικών ατόμων» βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη. Επομένως αυτό το παιδαγωγικό αξίωμα σημαίνει ότι βασικά είναι:

- α) παιδαγωγική πλάνη
- β) εκπαιδευτική αδυναμία
- γ) κοινωνική αδυναμία
- δ) Ζητούμενο

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Τιμωρία, πλάνη, αδυναμία, ζητούμενο

• Σύντομος προσανατολισμός:

Ο ανασταλτικός μόνο χαρακτήρας της τιμωρίας επιβεβαιώνεται από την επανεμφάνιση της παραβατικότητας στην περίπτωση που ο κίνδυνος της τιμωρίας απομακρυνθεί αλλά και από την αυξημένη έντασή της κατά την επανεμφάνιση. Απώτερο ζητούμενο αποτελεί η δυνατότητα αυτορρύθμισης της συμπεριφοράς.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

☑ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν είναι παιδαγωγική πλάνη αλλά βασική παιδαγωγική αρχή. Η τιμωρία είναι η τελευταία εναλλακτική λύση, δηλώνοντας την αδυναμία του συστήματος να καθοδηγήσει προς τη σωστή συμπεριφορά με υπόδειξη, με παρατήρηση, με πειθώ.

☑ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να προτρέπει προς τη σωστή συμπεριφορά με πολλούς παιδαγωγικά ορθούς τρόπους. Δεν υπάρχει εκπαιδευτική αδυναμία αλλά αυτοί που τιμωρούν τα παιδιά, υστερούν παιδαγωγικά.

☑ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί είναι παιδαγωγικά ξεκαθαρισμένο και επιβεβαιωμένο ότι η τιμωρία δεν είναι αναπόφευκτη αλλά θα πρέπει να αποφεύγεται.

☑ Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η κοινωνία δεν είναι εύκολο να κατανοήσει τις ορθές παιδαγωγικές θέσεις αφού παιδαγωγικά δεν φαίνεται να τις αφομοιώνει στο βαθμό που απαιτεί η παιδαγωγική έρευνα και η επιστήμη. Μια κοινωνία που συμπεριφέρεται κατ' αυτόν τον τρόπο έχει έλλειμμα παιδαγωγικής ενημέρωσης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 30

Ο J. J. Rousseau υποστηρίζοντας την άποψη ότι: "Ο αντικειμενικός μου σκοπός δεν είναι καθόλου να του μεταδώσω (μάθητή) την επιστήμη αλλά να του μάθω να την αποκτή σε ώρα ανάγκης..." επιδιώκει να:

- α) περάσει το μήνυμα της αξίας της αυτομόρφωσης
- β) υποδείξει την αξία της διδασκαλίας
- γ) επισημάνει το διδακτικό ρόλο του εκπαιδευτικού
- δ) τονίσει ότι η μάθηση είναι αποτέλεσμα της διδασκαλίας

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Αυτομόρφωση, διδασκαλία, μάθηση

• Σύντομος προσανατολισμός:

Η άποψη που διατυπώνεται εδώ μετατοπίζει το βάρος του περιεχομένου της διδασκαλίας από τη δηλωτική γνώση στο «πώς» συντελείται η μάθηση, δηλαδή στην κατάκτηση διαδικαστικής γνώσης. Η άποψη αυτή είναι αναγκαιότητα στη σύγχρονη

Proslipsis.gr

κοινωνία, αποτέλεσμα του τεράστιου όγκου των δεδομένων που μας κατακλύζουν, αλλά και των συχνών αναθεωρήσεων της γνώσης.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

☒ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η φράση δεν υποδηλώνει διδασκαλία και μεταφορά γνώσης από την αυθεντία στον εκπαιδευόμενο, αλλά την ενεργό απόκτηση της γνώσης από τον μαθητή.

☒ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η διατυπωμένη θέση δεν επισημαίνει κυρίως τον ρόλο του δασκάλου και της διδασκαλίας, αλλά θέτει ως στόχο της διδασκαλίας την ικανότητα του μαθητή για αυτόνομη μάθηση.

☒ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η θέση του Rousseau δεν τονίζει ότι η μάθηση είναι αποτέλεσμα διδασκαλίας, αφού η διδασκαλία δεν συνεπάγεται πάντα μάθηση.

☒ Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί υποδηλώνει την μάθηση εκείνη που θα αποκτηθεί μετά από ατομική προσπάθεια και αναζήτηση της γνώσης εκείνης που θεωρεί κάποιος ότι του είναι αναγκαία στη ζωή.

ΕΡΩΤΗΣΗ 31

Η παραποίηση της γλώσσας από τα παιδιά οφείλεται κυρίως στις συνθήκες λειτουργίας της:

- α) Οικογένειας
- β) γειτονιάς
- γ) εκπαίδευσης
- δ) κοινωνίας

- Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Παραποίηση γλώσσας, οικογένεια, γειτονιά, εκπαίδευση, κοινωνία

- Σύντομος προσανατολισμός:

Σύμφωνα με τον Bernstein, η ομιλία του παιδιού, τόσο στο επίπεδο του λεξιλογίου όσο και στο επίπεδο της συντακτικής δομής, παίρνει μορφή, ανάλογα με το πλαίσιο των κοινωνικών σχέσεών του, μέσα στο ανθρώπινο περιβάλλον, μέσα στο οποίο ζει και αναπτύσσεται. Ο έλεγχος της ομιλίας από τους κοινωνικούς παράγοντες μοιάζει με ένα σύστημα κωδικοποίησης. Διαφορετικά κοινωνικά συστήματα παράγουν και διαφορετικές μορφές επικοινωνίας, οι οποίες σχετίζονται άμεσα με τον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται τον κόσμο η κάθε κοινωνική υποομάδα. Διακρίνονται ο επεξεργασμένος και ο περιορισμένος γλωσσικός κώδικας.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

☒ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η οικογένεια ως κοινωνική υποομάδα, είναι περιορισμένης έκτασης και δεν μπορεί ιδιαίτερα να διαμορφώσει ιδιόμορφη γλώσσα.

☒ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η γειτονιά είναι γεωγραφικά περιορισμένος χώρος, ανομοιογενής όσον αφορά το έμφυχο δυναμικό της, με περιορισμένης έκτασης αλληλεπιδράσεις.

☒ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η εκπαίδευση συμβάλλει στην διάδοση του επεξεργασμένου κώδικα και στην αξιοποίηση των αποκλίσεων.

☒ Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η κοινωνία υπό την ευρύτερη έννοια δημιουργεί και διαδίδει γλωσσικές δομές και έννοιες οι οποίες έχουν διαφορετική σημειολογία.

ΕΡΩΤΗΣΗ 32

Μία από τις παρακάτω λειτουργίες της οικογένειας είναι ιδιαίτερα σημαντική για το παιδί:

- α) η αναπαραγωγική
- β) η κοινωνική
- γ) η ψυχολογική
- δ) η οικονομική

- Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Οικογένεια, αναπαραγωγική, κοινωνική, ψυχολογική, οικονομική

- Σύντομος προσανατολισμός:

Ο κύριος προορισμός της οικογένειας είναι η αναπαραγωγή νέων μελών, η σωστή κοινωνική τους ένταξη στο κοινωνικό σύνολο και η ψυχολογική υποστήριξή τους. Ειδικότερα η οικογένεια συντελεί στο να δομήσουν τα μέλη της αυτοπεποίθηση,

Proslipsis.gr

αντοεκτίμηση, (θετικό αυτοσυναίσθημα), να ενθαρρυνθούν στην προσπάθεια προσαρμογής τους. Επίσης οι οικογένειες φροντίζουν να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των μελών τους, μετέχοντας ενεργά στον οικονομικό ιστό της κοινωνίας.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

☒ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αναπαραγωγική λειτουργία της οικογένειας ολοκληρώνεται με την γέννηση του παιδιού. Η ικανοποίηση των βιολογικών αναγκών του παιδιού μπορεί να γίνει και εκτός του οικογενειακού περιβάλλοντος.

☒ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η κοινωνικοποίηση στα πλαίσια της οικογένειας είναι σημαντική, αλλά κυρίως για τα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού. Όσο ο κύκλος των επαφών διευρύνεται, φίλοι, σχολείο, κ.λ.π., η κοινωνικοποιητική της λειτουργία περιορίζεται.

☒ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και η οικονομική κατάσταση της οικογένειας είναι μια σημαντική προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία της, σχετίζεται μόνο έμμεσα με αυτή.

☑ Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η ψυχολογική υποστήριξη που το νεαρό άτομο θα βρει από τα μέλη της οικογένειας και η έκδηλη αγάπη που θα βιώσει είναι τα σημαντικότερα στοιχεία που θα αναδείξουν ικανότητες, ταλέντα, προσδοκίες, κίνητρα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 33

Η σχολική συμβουλευτική σήμερα είναι αναγκαία, διότι κυρίως:

- α) η εκπαίδευση είναι διαπολιτισμική
- β) οι πληροφορίες είναι πολλές
- γ) οι αξίες είναι συγκεχυμένες
- δ) οι σχέσεις μαθητών - καθηγητών είναι αντιπαραθετικές

- **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Σχολική συμβουλευτική, διαπολιτισμική, πληθώρα πληροφοριών, αξίες, αντιπαραθετικές σχέσεις

- **Σύντομος προσανατολισμός:**

Η σχολική συμβουλευτική ασχολείται με τις διαπροσωπικές σχέσεις όλων των εμπλεκόμενων μελών της σχολικής κοινότητας, γονέων, προσωπικού σχολείων, μαθητών, έτσι όπως διαμορφώνονται στην καθημερινή τους επικοινωνία.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

☒ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας απαιτεί καθοδήγηση και αποτελεσματική αντιμετώπιση προκαταλήψεων και ξενοφοβίας, η σχολική συμβουλευτική επιδιώκει ευρύτερο φάσματος διευθετίσεις.

☒ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο όγκος των πληροφοριών αλλά και η αναθεώρηση της γνώσης απαιτεί επαναπροσδιορισμό των απαιτήσεων των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των διδακτικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων. Δεν είναι κύριο θέμα της Συμβουλευτικής.

☒ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι αξίες ούτε συγκεχυμένες είναι ούτε αποτελούν κύριο στόχο της Συμβουλευτικής.

☑ Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί οι σχέσεις των νέων ανθρώπων με τους μεγαλύτερους είναι αντιπαραθετικές και αμφότεροι χρειάζονται την παρέμβαση της Συμβουλευτικής. Κυρίως οι μεγάλοι πρέπει να διδαχτούν πώς θα κατανοήσουν τον τρόπο σκέψης των παιδιών, ώστε να μπορέσουν να τα κατανοήσουν και να βελτιώσουν τις μεταξύ τους σχέσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 34

Ο εκπαιδευτικός αδυνατεί να πετύχει καθώς πρέπει τους στόχους του στο σχολείο, διότι κυρίως είναι:

- α) διδακτικά μη καταρτισμένος
- β) οικονομικά υποβαθμισμένος
- γ) ο ρόλος του συγκεχυμένος
- δ) οι σχέσεις του με τους μαθητές αντιπαραθετικές

- **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Στόχοι, κατάρτιση, οικονομική υποβάθμιση, συγκεχυμένος ρόλος, σχέσεις με μαθητές

- **Σύντομος προσανατολισμός:**

Η αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού έργου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την κατάρτιση του εκπαιδευτικού σε θέματα που σχετίζονται με την παιδαγωγική αλλά και το γνωστικό του αντικείμενο.

Proslipsis.gr

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η οικονομική υποβάθμιση είναι υποκειμενική εκτίμηση. Αποτελεί, βεβαίως, σε ορισμένες περιπτώσεις βασικό εμπόδιο στην αυτοεπιμόρφωση του εκπαιδευτικού, αλλά είναι πρόσχημα, όταν προβάλλεται ως η αιτία για την μη αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο ρόλος του εκπαιδευτικού δεν είναι συγκεκριμένος αλλά με σαφήνεια καθορισμένος. Το έργο του όμως είναι ιδιαίτερα σημαντικό, με απαιτητικότερο εκείνο του σχεδιασμού της διδασκαλίας.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αντιπαράθεση δυσχεραίνει τις συνθήκες επικοινωνίας και όχι κατ' ανάγκη την αποτελεσματικότητά.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί η αδυναμία επίτευξης των διδακτικών στόχων οφείλεται κυρίως στην έλλειψη διδακτικής κατάρτισης του εκπαιδευτικού, που θα του επιτρέψει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του έργου του.

ΕΡΩΤΗΣΗ 35

Το σχολικό Stress σήμερα προκαλεί στους καθηγητές, κυρίως:

- α) διδακτικές αδυναμίες
- β) ροπή στο κάπνισμα
- γ) τάση στο ποτό
- δ) ψυχοσωματικές ασθένειες

- Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Σχολικό στρες, διδακτικές αδυναμίες, κάπνισμα, ποτό, ψυχοσωματικές ασθένειες

- Σύντομος προσανατολισμός:

Το σχολικό στρες, όπως κάθε στρες, είναι ένα γενικό αίσθημα αγωνίας, ένα αίσθημα έντασης. Το φαινόμενο αυτό καθιστά το άτομο αδύναμο να διαχειριστεί ζητήματα που έχουν να κάνουν με τρόπους διδασκαλίας ή τρόπους συμπεριφοράς. Δημιουργεί προβλήματα υγείας και γενικά υπονομεύει τον ορθολογισμό. Επιδείνωση του φαινομένου οδηγεί σε ψυχοσωματικά σύνδρομα.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το στρες ενδεχομένως να οδηγεί σε διδακτικές αδυναμίες, αλλά δεν προκαλεί κυρίως αυτές.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το στρες ενδεχομένως να ενισχύσει τη ροπή προς το κάπνισμα, αλλά δεν την προκαλεί κατά κύριο λόγο.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί όπως μπορεί να επηρεάσει τη ροπή προς το κάπνισμα, μπορεί να επηρεάσει και προς το αλκοόλ, αλλά δεν τα προκαλεί κατά κύριο λόγο.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί το στρες όταν είναι υψηλού βαθμού και μακράς διάρκειας τότε οδηγεί κυρίως σε ψυχοσωματικές ασθένειες (πονοκεφάλους, κατάθλιψη, φοβίες, σωματικούς πόνους κ.λπ.).

ΕΡΩΤΗΣΗ 36

Οι τελετουργικές διαδικασίες στο σχολείο (αγιασμός, απονομή τίτλων σπουδών, έναρξη και λήξη του σχολικού έτους) έχουν ως βασικό σκοπό να:

- α) διδάξουν ό,τι δεν είναι δυνατόν αλλιώς να διδαχθεί
- β) εκπαιδεύσουν τους μαθητές
- γ) κοινωνικοποιήσουν τους μαθητές
- δ) ψυχαγωγήσουν τους μαθητές

- Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Τελετές, εκπαίδευση, ψυχαγωγία, κοινωνικοποίηση

- Σύντομος προσανατολισμός:

Οι τελετές, αγιασμός, απονομή τίτλων, θεατρικές παραστάσεις με αφορμή τη λήξη του σχολικού έτους, γυμναστικές επιδείξεις, βράβευση αξιέπαινης πράξης μαθητή, έχουν σαν κύριο σκοπό να περάσουν μηνύματα και να διδάξουν αξίες και ό,τι άλλο δεν είναι δυνατόν να υπηρετηθεί συστηματικά από το επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

☒ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί την εκπαίδευση των μαθητών την έχει αναλάβει το σχολείο με τα αναλυτικά του προγράμματα και τη διδασκαλία.

☒ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η κοινωνικοποίηση των παιδιών γίνεται στα πλαίσια της συνολικής λειτουργίας του σχολείου και δεν αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των τελετών.

☒ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι τελετές έχουν μια ευρύτερη αποστολή από την απλή ψυχαγωγία των μαθητών.

☑ Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί με τις τελετές δίνεται ευκαιρία να διδάξουμε θέματα σημαντικά μεν, αλλά τα οποία δε μπορεί να τα συμπεριλάβει ένα επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα. Όταν το σχολείο οργανώνει, για παράδειγμα, ειδική τελετή για να τιμήσει μια σπουδαία πράξη ενός μαθητή ή συμπολίτη, το κάνει για να διδάξει την ηθική αξία της πράξης αυτής. Όταν αρχίζει τη νέα σχολική χρονιά με αγιασμό, το κάνει για να τιμήσει μια παράδοση που θέλει την εκκλησία να ευλογεί κάθε νέα αρχή. Δεν το κάνει για θρησκευτικούς λόγους, αλλά για να διδάξει ότι πρέπει να τιμάμε τα έθιμα και τις παραδόσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 37

Σε ό,τι αφορά την πρόοδο και προκοπή του ατόμου, το φιλελεύθερο κοινωνικό σύστημα, υποστηρίζει ότι «όποιος δεν τα καταφέρνει είναι ο ίδιος υπαίτιος για τον εαυτόν του». Γι' αυτό η αξιολόγηση έχει ως βασικό σκοπό:

- α) το σχηματισμό της εικόνας της αυτοεκτίμησης του μαθητή
- β) την υποταγή του στη νομιμότητα των πραγμάτων
- γ) την προετοιμασία επίλογής της επαγγελματικής του εκπαίδευσης
- δ) τη διαβάθμιση της κοινωνικής του θέσης

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Φιλελεύθερο κοινωνικό σύστημα, αξιολόγηση, αυτοεκτίμηση, υποταγή, προετοιμασία, κοινωνική θέση

• Σύντομος προσανατολισμός:

Η αντίληψη ότι «όποιος δεν τα καταφέρνει είναι ο ίδιος υπαίτιος για τον εαυτόν του» υπονοεί ότι οι κοινωνικές δομές είναι άριστες και ότι αδιαμφισβήτητα οι ικανοί και άξιοι έχουν ανέλθει αξιοκρατικά στις υψηλότερες βαθμίδες των κοινωνικών θέσεων. Αγνοούν βέβαια ότι αυτό αφ' ενός είναι πλάνη, αφού οι ικανοί «κατασκευάζονται» πολλές φορές από μια δυσλειτουργούσα κοινωνία και αφ' ετέρου, οι ικανότες των ανθρώπων αναδύονται από το περιβάλλον της οικογένειας, που αρκετές φορές δεν είναι κατάλληλο να βοηθήσει όλους τους ανθρώπους.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

☒ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αυτοεικόνα του μαθητή δομείται με μηνύματα που έχουν ευκαμψία και όχι με στερεότυπα. Η αξιολόγηση στοχεύει έτσι στην παροχή των κατάλληλων ευκαιριών για την αξιοποίηση του οποιουδήποτε ανθρώπινου δυναμικού.

☒ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το φιλελεύθερο κοινωνικό σύστημα δεν ενδιαφέρεται για την αξιοποίηση των ατομικών ικανοτήτων, που είναι στόχος του επαγγελματικού προσανατολισμού.

☒ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί σύμφωνα με τη θέση που διατυπώθηκε, η αξιολόγηση δεν αποσκοπεί στην κοινωνική διαβάθμιση αλλά στην αποδοχή της κοινωνικής θέσης που κατέχει ο καθένας.

☑ Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί η υποταγή στη νομιμότητα διασφαλίζεται όταν κάποιος πιστεύει ότι δεν ευθύνονται τα πράγματα (εξωτερικοί παράγοντες) για την ατομική του πορεία στην κοινωνία αλλά η προσωπική του ικανότητα ή ανεπάρκεια.

ΕΡΩΤΗΣΗ 38

Η κοινωνικοποίηση του παιδιού θεωρείται ότι είναι μια διαδικασία κυρίως:

- α) γνωστικής και συναισθηματικής μάθησης
- β) ψυχικής και σωματικής ωρίμανσης
- γ) Προσαρμογής σε μια κοινωνία εξάρτησης
- δ) αντιπαράθεσης βιογενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων

• Λέξεις - φράσεις κλειδί:

Κοινωνικοποίηση, βιογενετικοί-περιβαλλοντικοί παράγοντες, ωρίμανση, μάθηση, προσαρμογή

Proslipsis.gr

- **Σύντομος προσανατολισμός:**

Η κοινωνικοποίηση του παιδιού αφορά την μάθηση των μορφών συμπεριφοράς που η κοινωνική ομάδα απαιτεί από κάθε μέλος της να έχει αποκτήσει και να έχει ενστερνιστεί.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η άποψη αυτή δεν επισημαίνει τον ρόλο που παίζουν οι βιογενετικοί παράγοντες στην κοινωνικοποίηση. Το αποτέλεσμα της κοινωνικοποίησης ως συμπεριφοράς μάθησης φιλτράρεται από το προκαθορισμένο πλαίσιο που κληρονομείται.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ωρίμανση ψυχικών και σωματικών λειτουργιών του ατόμου συνδέεται με την κοινωνικοποίηση, η κοινωνικοποίηση όμως δεν είναι μια διαδικασία που γίνεται αυτόματα και δεν επηρεάζεται από τις εμπειρίες.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προσαρμογή σε κοινωνία εξάρτησης υπονοεί μονομέρεια στις επιρροές. Στην πραγματικότητα η κοινωνικοποίηση συντελείται μέσω κοινωνικής αλληλεπίδρασης, αμφίπλευρης επιρροής και αλληλεξάρτησης μεταξύ των μελών της.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί οι περιβαλλοντικοί παράγοντες και οι βιογενετικοί παράγοντες συνδέονται αλληλένδετα μεταξύ τους και από κοινού συμβάλλουν, τόσο στην συγκρότηση της προσωπικότητας όσο και στην κοινωνικοποίηση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 39

Το δημοκρατικό στυλ διδασκαλίας είναι το δυσκολότερο στην πράξη, διότι ο καθηγητής είναι:

- α) αυταρχικά εκπαιδευμένος
- β) διοικητικά εξαρτημένος
- γ) διδακτικά υπερφορτωμένος
- δ) κοινωνικά παραμελημένος

- **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Δημοκρατικό στυλ διδασκαλίας, εκπαιδευμένος, εξαρτημένος, υπερφορτωμένος, παραμελημένος

- **Σύντομος προσανατολισμός:**

Το Δημοκρατικό στυλ διδασκαλίας, σύμφωνα με τις έρευνες, είναι το πλέον αποτελεσματικό στη σχολική τάξη αλλά και το πλέον δύσκολο στην εφαρμογή του. Οι βασικοί λόγοι δυσκολίας προέρχονται από την έλλειψη σωστής ενημέρωσης για τα χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτει ο δημοκρατικός δάσκαλος και από τη βιωμένη για πάρα πολλά χρόνια αυταρχική λειτουργία του σχολικού συστήματος.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν εμποδίζεται η δημοκρατική λειτουργία του εκπαιδευτικού από την διοικητική του εξάρτηση.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα διδακτικά καθήκοντα δεν αντιπαρατίθενται με το δημοκρατικό στυλ διδασκαλίας. Επιφέρουν μόνο κόπο.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός είναι κοινωνικά καταξιωμένος και δεν παρεμποδίζεται από κοινωνικούς λόγους.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί όπως αναφέραμε παραπάνω έχει βιώσει ως μαθητής αυταρχικά πρότυπα και έχει εκπαιδευτεί με αυτό το στυλ. Δηλαδή οι καθηγητές δυσκολεύονται γιατί δεν έχουν δει πρότυπα καθηγητών με δημοκρατικό στυλ διδασκαλίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 40

«Ίσες ευκαιρίες μάθησης» σημαίνει ότι πρέπει να προσφέρονται στους μαθητές:

- α) οι ίδιες γνώσεις με τον ίδιο τρόπο
- β) διαφορετικές γνώσεις ανάλογα με το νοητικό τους επίπεδο
- γ) οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης, αλλά η διδασκαλία να ανταποκρίνεται στο ρυθμό και στο επίπεδο μάθησης του κάθε μαθητή
- δ) οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης και ο κάθε μαθητής να ανταποκρίνεται σ' αυτές ανάλογα με τις ικανότητές του

- **Λέξεις - φράσεις κλειδί:**

Ίσες ευκαιρίες, ρυθμός μάθησης, επίπεδο μάθησης, ικανότητες, διαφορετικές γνώσεις

- Σύντομος προσανατολισμός:

Ο όρος "Ίσες ευκαιρίες μάθησης" αναφέρεται στις ατομικές διαφορές. Χρέος ενός δημοκρατικού σχολείου είναι η παροχή ευκαιριών για επιτυχία σε όλους τους μαθητές, γεγονός που θα συνεισφέρει στην οικοδόμηση θετικής αυτοεικόνας και την ενεργητική συμμετοχή του σημερινού μαθητή ως αυριανού πολίτη στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προσφορά ίδιων γνώσεων με τον ίδιο τρόπο δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των μαθητών, γιατί όλοι οι μαθητές δεν είναι ίδιοι. Διαφέρουν ως προς το αναπτυξιακό επίπεδο, το φύλο, την κοινωνικοοικονομική προέλευση, τον πολιτισμό, τον τρόπο μάθησης, κ.ά.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προσφορά διαφορετικών γνώσεων ανάλογα με το νοητικό επίπεδο δεν είναι εφικτή, αφού στην νοημοσύνη εμπλέκονται πλήθος νοητικών λειτουργικών, μεταξύ των οποίων δεν έχει διαπιστωθεί αξιόλογη θετική συνάφεια.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης είναι καταρχήν το ζητούμενο. Όμως, η ανταπόκριση του μαθητή, ανάλογα με τις ικανότητές του, είναι αυτονόητη και δεν συντελεί στην παροχή ίσων ευκαιριών.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί οι ίδιες ευκαιρίες γίνονται ίσες ευκαιρίες με το σεβασμό στην διαφορετικότητα του ρυθμού και του επιπέδου μάθησης του κάθε μαθητή και υλοποιούνται με την διαφοροποίηση της διδασκαλίας.